

FENOMENUL NARCOMANIEI ÎN VIZIUNEA PRESEI SCRISE DIN REPUBLICA MOLDOVA

Angela MIRON

Catedra Asistență Socială

Beginning with '90s, Republic of Moldova is facing with the phenomenon of drug addiction, which is extending gradually by years. Unfortunately, it is considered that Moldova is a country that cultivates, produces and consumes drugs. This situation is worsened as a consequence of illegal transit of drugs from Asia to consuming countries to Eastern Europe. In this context, the author tries to emphasize which are the attitudes of newspapermen about the drugs addiction phenomenon.

Mass-media are pretutindeni o importanță deosebită, constituindu-se astăzi într-o forță imensă, care nu doar că informează, dar și modelează atitudini și comportamente, influențează profund oamenii, în felul de a înțelege viața, lumea și propria lor existență. Ca suport promoțional de masă, presa scrisă prezintă un atu puternic: vizualizare și argumentație – prin ilustrație și text. Este utilizată și ca suport media purtător – în diverse acțiuni promoționale: eșantioane, pliante, broșuri, inserate în ziare și reviste de specialitate.

Privită ca o componentă a mass-media, alături de radio, televiziune, cinematograful, presa constituie o sursă indispensabilă de date pentru sociologii care studiază opinia publică, contribuind nu doar la reflectarea acesteia, dar și la formularea ei. Numai o presă liberă oferă cetățenilor dreptul de a publica articole, fără nici un fel de restricții, precum și sociologilor dreptul de a studia opinia publică reală. În acest context, analiza de conținut a ziarelor este o tehnică de cercetare nonreactivă, care permite studierea prezentării problemelor legate de fenomenul narcomaniei în Republica Moldova. Motivul selectării acestei tehnici de cercetare este invocată și de unele avantaje specifice: analiza de conținut urmărește direct comunicarea prin texte sau transcrieri și evidențiază trăsătura centrală a interacțiunii sociale, permite atât operațiuni cantitative, cât și calitative și oferă o cunoaștere temeinică a modelelor complexe ale gândirii umane și ale utilizării limbajului.

Așadar, pentru realizarea acestui obiectiv, au fost supuse analizei trei ziare: *Flux* (ediția de vineri), *Săptămâna* și *Ziarul de gardă*, pe perioada ianuarie 2005 – decembrie 2010. Ne-am propus să cercetăm: a) gradul de conștientizare de către presa scrisă a fenomenului narcomaniei; b) frecvența abordării temelor ce reflectă problemele legate de narcomanie; c) oglindirea obiectivă a stării negative sau pozitive în care se află societatea la acest compartiment; d) frecvența reflectărilor date de către organele competente în prevenirea fenomenului narcomaniei.

Categoriile de bază supuse cercetării în presa periodică au fost: *tematica, frecvența de apariție, caracterul materialului, volumul și autorul articolului*. Astfel, în total au fost supuse analizei 939 numere de ziar, în care au fost publicate 306 de articole la tema investigației.

Ipoieza lansată în cadrul studiului dat este: *cu toate că consumul/abuzul/traficul de droguri, în special în rândul tinerilor, este considerată una dintre problemele sociale stringente, mass-media reflectă foarte puțin tematica dată*.

Analiza acestor ziare a scos în evidență că cel mai mare număr de articole publicate la tema investigației a fost înregistrat de ziarul *Săptămâna* – 166 de articole, urmat de *Flux* cu 82 de articole și *Ziarul de Gardă*, care a publicat 58 de articole. După aplicarea grilei de categorii tematice asupra materialului analizat au fost clasificate 10 subteme (*a se vedea Tabelul*).

Deși putem evidenția o prioritate dată de către ziarurile *Săptămâna*, *Flux* și *Ziarul de Gardă* anumitor categorii tematice (*vinurile moldovenești și consumul/abuzul de droguri, fumatul, prevenirea narcomaniei*), spectrul subiectelor diferă prin frecvența de apariție atât între edițiile studiate, cât și după ani. În ceea ce privește *Ziarul de Gardă* și *Flux*, tematicile comune sunt – *traficul de droguri și cultivarea/prelucrarea/păstrarea de droguri*. Specifice pentru ziarul *Săptămâna* sunt tematicile *Publicitatea băuturilor alcoolice, Celebrități și droguri și Elogierea băuturilor alcoolice*.

Tabel

Nr. d/o	Denumirea subtemei	Frecvența
1	Vinurile moldovenești	62
2	Elogierea băuturilor alcoolice	42
3	Fumatul	40
4	Traficul de droguri	39
5	Consumul abuziv de droguri	37
6	Prevenirea narcomaniei	25
7	Publicitatea băuturilor alcoolice (imagini)	18
8	Avantajele/dezavantajele băuturilor alcoolice	17
9	Celebrități și droguri	16
10	Cultivare/prelucrare/păstrare de droguri	10

În ziarul *Săptămâna* informația analizată a fost plasată în rubricile: *Economie, Societate, Sănătate, Utilitare și Vedete*. În ziarul *Flux* articolele specifice studiului dat sunt prezentate în rubricile: *Social, Economie, Investigații, Sănătate*. Iar *Ziarul de Gardă* a rezervat spațiu pentru informații legate de narcomanie în rubricile: *Investigații, Editoriale, Social, Diverse și Exclusiv*.

Cea mai frecventă temă abordată în discursul presei este **Vinurile moldovenești** cu 62 de articole din totalul de 306 de articole. Aceasta denotă interesul statului nostru în promovarea vinurilor moldovenești pe piața de desfacere atât la nivel național, cât și internațional. Articolele se referă în special la exportul vinurilor pe piața din Rusia (*Exportul de vinuri nu admite simpatii* // *Săptămâna*, 12 septembrie 2008; *A fost prezentat Planul de marketing pentru exportul vinurilor* // *Săptămâna*, 26 februarie 2010; *Vinuri pentru Rusia: Moldova ar putea reveni pe prima poziție* // *Săptămâna*, 4 iunie 2010); la Sărbătoarea Națională a vinului (*Sărbătoarea vinului 2006 – o nouă ediție a beției colective* // *Flux*, 13 octombrie 2006; *Alegerea paharului* // *Ziarul de Gardă*, 29 septembrie 2005; *Bun e vinul* // *Ziarul de Gardă*, 5 octombrie 2006). În ultimul timp, problema privind exportarea vinurilor moldovenești în Rusia frământă mințile tuturor producătorilor. În opinia lor, ea a devenit cauza dezbinării, deoarece are o conotație politică. Este evident că, pornind de la caracterul ei complex, această problemă trebuie să fie clarificată în mod obiectiv, deoarece cea mai mare cantitate de vinuri este exportată în Rusia. Chiar dacă tematica *Vinurile moldovenești* are cea mai mare frecvență în cadrul studiului dat, abordarea este făcută din diferite unghiuri de vedere. Dacă articolele din ziarul *Săptămâna* sunt elucidate optimist și pozitiv, atunci cotidianul *Flux* și *Ziarul de Gardă* sunt predispuse spre o critică severă.

Mesajul materialelor din presă la subtema **Elogierea băuturilor alcoolice** se referă la slăvirea și promovarea băuturilor alcoolice. În ziarul *Săptămâna* numărul cel mai mare de articole (40), în comparație cu ziarul *Flux* (cu 1 articol) și cu *Ziarul de Gardă* (nici un articol), a fost axat pe tematica *Elogierea băuturilor alcoolice* (*Dacă dorești o vodcă mai bună, alege „Spicul de aur”* // *Săptămâna*, 24 noiembrie 2006; *Cea mai bună băutură este „Martini”* // *Săptămâna*, 14 iulie 2006; *Votca cel mai bun afrodisiac* // *Săptămâna*, 5 octombrie 2007; *Ghidul berii pentru femei* // *Săptămâna*, 8 august 2008; *Votca cel mai bun afrodisiac* // *Săptămâna*, 11 septembrie 2009; *Beți bere: întărește oasele* // *Săptămâna*, 12 martie 2010).

Reieșind din titlul articolelor analizate la această tematică și din conținutul lor, constatăm că este evidentă o neglijență din partea autorilor ziarului *Săptămâna*. După cum este menționat *supra*, unul și același articol – *Votca cel mai bun afrodisiac* – apare cu exact același conținut în ani diferiți și la autori diferiți. Așadar, în anul 2007 autorul articolului este *Sergiu Bolduratu*, iar în anul 2009 articolul apare semnat de *Rodica Căruntu*. De fapt, această experiență de a prelua articole din anii precedenți și de a le publica recent nu este unică. Situație similară depistăm și la tematica *Fumatul*. Articolul *Tutun contra cancer* apare la 1 septembrie 2006 (autor *Sergiu Bolduratu*) și la 11 septembrie 2009 (autor *Rodica Căruntu*), iar informația din primul articol este identică cu conținutul articolului al doilea, care este de fapt unul și același articol. Articolul *Fumatul ucide* are aceeași traiectorie ca și articolele precedente. Apare mai întâi în 2008, la 31 octombrie, autor *Sergiu Bolduratu* și după doi ani – la 8 octombrie 2010 – citim aceeași informație. Comentariul față de ultimul articol, referitor la repetarea lui peste o anumită perioadă, poate fi unul pozitiv, în comparație cu articolele anterioare, deoarece esența mesajului vine să atenționeze cititorii despre riscul fumatului, în special în rândul adolescenților, și nu să promoveze băuturile alcoolice (exemplu: articolul *Votca cel mai bun afrodisiac*).

Pe lângă obiecțiile analizate anterior, se observă un aspect specific pentru ziarul *Săptămâna*. Intențiile de a promova anumite băuturi alcoolice sunt evidente uneori în sens indirect, prin publicarea diferitelor anunțuri, cum ar fi: „*Dragi miri, se apropie ziua cea mare. Pentru a o face mai plăcută, noi luăm asupra noastră o parte de griji și cheltuieli. Vă oferim sucuri, șampanie, cognac, votcă, apă și vin la preț de producător cu livrare gratuită*” (www.orhei-vit.com). Un alt anunț este: *Săptămâna* continuă concursul la care sunt invitați să participe absolut toți cititorii, indiferent de vârstă și gusturi. Concursul poartă genericul „Masa de sărbătoare”, iar participanții sunt chemați să răspundă la diverse întrebări ce țin de domeniul vinificației și viticulturii. Învingătorul va trebui să treacă pe la redacție, pentru a ridica 12 sticle cu vinuri produse de SA „Dionysos-Mereni”, sponsorul general al concursului. Și atunci, cine răspunde la întrebarea: Dacă învingătorul concursului este un minor?

În ziarul *Săptămâna* periodic apare publicitate în imagini cu reclamarea diferitelor băuturi alcoolice (uneori poza atinge mărimea unei pagini de ziar). Ținând cont de faptul că acest ziar a obținut cel mai mare număr de cititori din zona rurală, unde accesul la băuturile alcoolice îl are aproape fiecare, considerăm că nu este o idee tocmai reușită de a îndemna populația la procurarea și degustarea băuturilor alcoolice, fără a specifica printr-o remarcă: Consumul excesiv de alcoolul dăunează sănătății! Pe de o parte, este înțeleasă clar atitudinea redacției față de publicitatea care aduce venituri financiare suplimentare, iar, pe de altă parte, nu este salutabilă indiferența colectivului de autori vizavi de imaginile cu băuturi.

Tematica **Fumatul** este abordată în cea mai mare parte de către ziarul *Săptămâna*. Articolele sunt plasate pe două extreme: consecințele fumatului și sfaturi de renunțare la fumat. Pentru prima extremă – consecințele fumatului – sunt specifice articolele care atenționează fumătorii despre riscul fumatului pe o perioadă mai îndelungată, despre bolile care survin în urma abuzului de tutun (*Efectele fumatului asupra cavității bucale*, 27 mai 2005; *Fumatul te face surd*, 27 iunie 2008), despre viitorul societății în general, la capitolul natalitate și mortalitate (*Fumatul va decima omenirea*, 15 septembrie 2006; *Fumatul ucide*, 8 octombrie 2010). Referitor la extrema a doua – sfaturi de renunțare la fumat – mesajul articolelor îndeamnă fumătorii să renunțe la fumat prin diverse modalități (*Cum să ne lăsăm de fumat*, 1 februarie 2008; *Renunțarea la fumat*, 5 februarie 2010; *7 motive să te lași de fumat*, 15 octombrie 2010). În perioada 2008-2010 este evidentă o creștere a numărului de articole legate de prevenirea fumatului, unele chiar se repetă, comparativ cu perioada 2005-2008. Aceasta se datorează, probabil, legislației adoptate în această privință în perioada respectivă de analiză. În acest context, menționăm că la 7 martie 2008 a intrat în vigoare *Legea cu privire la tutun și la articolele din tutun*, fiind publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Prezenta lege este primul act normativ național ce vizează domeniul tutunului și sănătatea publică (elaborat după ratificarea de către Parlamentul Republicii Moldova a Convenției-cadru a Organizației Mondiale a Sănătății privind Controlul Tutunului) în baza prevederilor tratatelor internaționale. Comparativ cu actele normative anterioare în acest domeniu, este pentru prima dată când a fost introdus un capitol separat (nr.IV) ce conține *Restricții privind consumul articolelor din tutun și prevenirea efectelor dăunătoare asupra sănătății*.

Ziarul *Flux* și Ziarul de Gardă au acordat minimul posibil de spațiu articolelor la subtema *Fumatul* în comparație cu *Săptămâna*. Astfel, pe perioada 2005-2010, atât *Flux*, cât și Ziarul de Gardă au publicat câte 5 articole fiecare, legate de curiozitatea fumatului și de consecințele acestui viciu. Cu toate acestea, articolele din Ziarul de Gardă se referă la consecințele fumatului asupra organismului, aspect notat pozitiv, deoarece au drept scop informarea societății în general despre riscul fumatului în special pentru adolescenți, tineri și femei (*Atenție femeilor și fumătorilor*, 18 octombrie 2007). În ceea ce privește *Flux*-ul, unicul articol specific subtematicii date reflectă opinia specialistului din domeniul sănătății – a lui Constantin Popescu, doctor în medicină, chirurg-oncolog urolog, categorie superioară, din cadrul Institutului Oncologic, referitor la frecvența de 3 ori mai mare a cancerului de vezică la fumători față de nefumători (*Fumatul provoacă cancerul vezicii urinare* // 20 iunie 2008).

În Ziarul de Gardă pe prima poziție se află subtema **Traficul de droguri** cu 23 de articole. În comparație cu *Flux*, unde se menționează în special despre contrabanda cu țigări, în ea fiind implicați politicieni și oameni de afaceri, în Ziarul de Gardă spectrul de analiză este mult mai vast: *Migranții moldoveni traficanți de țigări*, 24 februarie 2005; *Și fum și foc: firma Sheriff: transportăm țigări în cantități nelimitate*, 15 decembrie 2005; *Containere cu arme, țigări și mașini de lux la hotarul moldo-ucrainean*, 7 decembrie 2006). Trei containere cu mărfuri de contrabandă, o cantitate impunătoare de marijuana sunt doar câteva exemple de afaceri ilegale depistate de serviciile vamale ale Ucrainei și Republicii Moldova cu ajutorul Misiunii UE de Asistență la Frontieră în Republica Moldova și Ucraina (EUBAN).

Spre regret, dacă unii deputați nu au parte de faimă politică, ei încearcă să se manifeste „diplomatic” la trecerea frontierelor. Articolul din 21 septembrie 2006, publicat în acest ziar – *Televizoare, țigări și alcool sub acoperirea pașapoartelor diplomatice* – informează cititorii că deputatul *Vasile Colța* a fost prins la frontiera moldo-română cu peste 11 mii pachete de țigări în portbagaj.

Ipoteza presupusă cu câțiva ani în urmă că Republica Moldova va deveni țară de tranzit în traficul de droguri s-a adevărit. Situată geografic la răspântia marilor drumuri care leagă țările consumatoare de droguri de cele producătoare, Republica Moldova reprezintă o adevărată placă turnantă pentru traficanții de droguri. Evoluția traficului și consumului de droguri din ultimii ani și, nu în ultimul rând, nivelul capturilor realizate în anii 2005-2010 ne îndreptătesc să afirmăm că în prezent Republica Moldova a devenit și o nouă „piață de desfacere” în peisajul țărilor europene cu tradiție în acest domeniu. Țara noastră s-a dovedit a fi potrivită pentru transportul de droguri în UE. Operațiunea tranzitării unui lot de droguri din Turcia spre UE prin R.Moldova derula strună până la 20 martie 2008, când un polițist din cadrul Poliției Rutiere a găsit pachetul cu droguri, cca 200 kg de heroină, ascunse prin fasole (*Bratan, derjisi! // Ziarul de Gardă, 3 aprilie 2008*). Acest caz a creat multiple obstacole în ceea ce privește tragerea la răspundere a persoanelor implicate în traficul de heroină. Până la moment cazul nu este soluționat, în schimb s-a ales cu un nume deosebit – Dosarul Heroina (*Dosarul Heroina cu mai multe necunoscute // Ziarul de Gardă, 29 octombrie 2009*). Titlul este unul bine formulat. Într-adevăr, atâtea necunoscute apar pentru dosarul Heroina, încât nu există nici o formulă matematică de rezolvare, deoarece în această „afacere profitabilă” sunt implicați și trei colaboratori ai MAI. Astfel că, până la urmă, cine este cointerestat să-și taie creanga de sub picioare? Tot la acest dosar se referă și articolele *Heroina și Gurbulea, 15 octombrie 2009; Heroină, icre și apă, 29 octombrie 2009*.

Angajații Direcției Antidrog din cadrul Departamentului servicii operative al MAI au contracarat activitatea unei grupări internaționale specializate în transportarea, distribuirea și realizarea cocainei (*Căptura de droguri, înscenare sau răfuială // Ziarul de Gardă, 6 martie 2008*). Potrivit MAI, drogurile urmau itinerariul Columbia – Panama – portul Odesa – Ucraina – R.Moldova – UE. Despre o grupare internațională specializată în contrabandă cu heroină, care a fost reținută de ofițerii Direcției Antidrog din cadrul Departamentului servicii operative al MAI, se relatează într-un alt articol (*Câte 5 infracțiuni cu droguri pe zi // Ziarul de Gardă, 14 iunie 2007*).

Unii traficanți nu intenționează ca marfa lor să ajungă în UE, ei se mulțumesc și cu Rusia (*Droguri în gară // Ziarul de Gardă, 20 martie 2008*). Angajații Direcției Antidrog din cadrul Departamentului servicii operative al MAI, în comun cu angajații Comisariatului de Poliție, au reușit să rețină în transportul din mun. Chișinău 3 persoane suspectate de contrabandă cu marijuana. Marfa urma a fi transportată și comercializată la Moscova. Datele de identitate ale persoanelor implicate în contrabandă cu marijuana atestă că toți trei: Dimitrie Ivco, Alexandru Șpac și Vadim Mărginean, sunt tineri cu vârsta cuprinsă între 23 și 29 de ani. Tinerii respectivi au ales o metodă nepotrivită de a face bani, care este penalmente pedepsibilă. Astfel, potrivit art.217 din Codul penal al Republicii Moldova, *Activitatea ilegală privind circulația substanțelor narcotice, ... păstrarea și comercializarea lor, ... se pedepsește cu amendă în mărime de la 400 la 700 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 5 ani; (2) Aceleași acțiuni săvârșite repetat sau de două sau mai multe persoane se pedepesc cu închisoare de la 5 la 8 ani... [Art.217 modificat prin Legea nr.211-XV din 29.05.03, în vigoare 12.06.03]*.

După anul 2008 se observă o creștere a numărului de articole la subtema *Trafic de droguri*. Astfel, în ziarul *Flux* (ediția de vineri) la acest subiect sunt publicate 11 articole. Majoritatea din ele redau informații despre implicarea diferiților politicieni și oameni de afaceri în contrabanda cu țigări (*Premierul Filat se află în spatele contrabandei cu țigări? // Flux, 5 martie 2010; Autoritățile moldovenești „nu au observat” o partidă de țigări de contrabandă în valoare de 7 mln. Euro // Flux, 4 iunie 2010*). Autoritățile ar trebui să se ocupe de prevenirea consumului și traficului de droguri, dar nu să protejeze cazurile legate de contrabandă.

Probabil, poate fi considerată drept una dintre cele mai deschise întrebări adresate unui director vamal: „*Domnule director General al Serviciului Vamal al R.Moldova, Tudor Balițchi. Vă prezint cronica presei românești pe 7 zile: 2 - 9 februarie 2010... Nu-i așa că toate aceste loturi de țigări au trecut nestingherit prin vămile moldovenești? Dacă cunoașteți câtă mită s-a acumulat în perioada 2-9 februarie, Vă rugăm să ne informați*”. (*Vama: Tabaciok și dezmaț // Ziarul de Gardă, 11 februarie 2010*). Articole similare privind contrabanda cu țigări sunt: *Un BMW cu țigări din R.Moldova reținut în România // Ziarul de Gardă, 29 iunie 2010; Poliția a stopat mașina pentru defect tehnic și a descoperit 44000 pachete de țigări // Ziarul de Gardă, 19 iulie 2010*).

Din datele prezentate în *Tabel* reiese că subtema **Consumul abuziv de droguri** apare cu o frecvență de 15 articole, sintetizând informații atât despre consumul de droguri legale, cât și despre drogurile ilegale. *Rușii au trecut masiv pe votcă* (28 aprilie 2006) este articolul în care se relatează despre situația populației din Rusia care continuă să consume multă votcă și nu se grăbește să treacă la bere, coniac sau vin, deoarece guvernul nu facilitează o asemenea schimbare (*Consumul abuziv de alcool este în creștere*, 13 octombrie 2006; *Alcoolismul și narcomania: flageluri naționale în Rusia*, 4 septembrie 2009; *Rusia consumă peste 20 la sută din producția mondială de heroină*, 23 octombrie 2009). Din totalul de 15 articole la tema respectivă abordate în ziarul *Flux* un singur articol (*Șoferii chercheliți au plătit amenzi în mărime totală de peste 17 milioane de lei*, 30 octombrie 2009) se referă la situația din țara noastră, celelalte 14 articole se referă la situația internațională.

Prevenirea narcomaniei este subtema plasată pe locul 6 din totalul celor 10 tematici. În articolul *Antidrog* din ziarul *Flux* (16 septembrie 2005) se menționează că la Bălți a fost deschisă o linie fierbinte „Antidrog”. Astfel, locuitorii vor putea comunica organelor de drept, în condiții de anonim, adresele producătorilor și ale consumatorilor de substanțe narcotice, participând în felul acesta la prevenirea narcomaniei. Anual, în întreaga lume, în accidente rutiere cu participarea șoferilor în stare de ebrietate își pierd viețile jumătate de milion de oameni (*Campania socială PERFECT atenționează: Nu te lăsa condus de alcool!* // *Flux*, 31 octombrie 2008). În R.Moldova, anual în accidente rutiere decedează cca 400 de persoane, fiecare a treia persoană – din vina șoferului în stare de ebrietate. Un accident rutier cu cele mai numeroase victime, în care au decedat 60 de persoane, produs din cauza șoferului beat la volan, a avut loc în Brazilia. În Japonia, 15% din numărul total de deținuți sunt șoferi care au condus în stare de ebrietate. *10 milioane de euro pentru contracararea contrabandei de droguri și a migrației ilegale* (*Flux*, 27 februarie 2009) este titlul articolului în care se menționează că Comisia Europeană va aloca Republicii Moldova 10 milioane de euro pentru îmbunătățirea managementului la frontieră și pentru susținerea monitorizării fluxului de migrație. În fiecare an, la 31 mai, este marcată *Ziua mondială fără tutun*, ocazie cu care Executivul european a dat publicității rezultatele unui sondaj care subliniază că, deși trei din patru europeni se declară în favoarea măsurilor luate împotriva fumatului, unul din trei europeni continuă să fumeze, în pofida faptului că tutunul cauzează moartea a jumătate din fumători. Potrivit CE, fumatul este responsabil de aproape 650000 de decese premature în fiecare an în UE, în timp ce la nivel global sunt înregistrate 5 milioane de victime (*Comisia Europeană anunță luarea de noi măsuri împotriva fumatului* // *Flux*, 4 iunie 2010).

Avantajele și dezavantajele băuturilor alcoolice este subtema care se referă la diverse băuturi alcoolice: bere, votcă etc. (*Efēs Moldova Brewerz a lansat berea „Vitanta Premium Extra”*, 3 februarie, 2006). În articol, Directorul companiei *Iacov Tihman* declară că lansarea noului produs a fost generată de creșterea continuă a interesului consumatorului pentru berea din categoria lights (*Fabrica de spirt de la Slobozia-Hodorogea a provocat un dezastru ecologic*, 13 iunie 2008; *Sătenii din Biești, Orhei, sunt izolați de lume din cauza mirosului toxic provocat de fabrica de spirt din localitate*, 4 iulie 2008). Deșeurile fabricii de spirt din apropierea satului Slobozia-Hodorogea, comuna Biești, Orhei, emană un miros toxic care afectează sănătatea și viața de zi cu zi a localnicilor. Pe lângă imanența unui dezastru ecologic provocat de aceste deșeuri, sătenii susțin că cel mai grav e faptul că rudele apropiate și prietenii nu-i mai vizitează din cauza aerului otrăvitor.

Nu este apreciazabilă apariția articolelor la subtema **Celebrități și droguri**, care include informații despre diverși interpreți, actori și sportivi străini implicați în consumul și traficul de droguri. Aceasta deoarece cititorii ediției *Săptămâna* pot fi în același timp și fani ai vedetelor despre care se menționează și care, la rândul lor, pot urma experiența vedetelor (*Ravagiile drogurilor în rândul vedetelor americane*, 4 ianuarie 2005; *Drogurile abordate în lumea starurilor*, 7 decembrie 2007). Începând cu anii 2008-2010, este în creștere numărul articolelor în care se vorbește despre pierderile pe care le suportă vedetele în urma consumului de droguri (*Lindsez Lohan pe moarte din cauza drogurilor*, 6 noiembrie 2009; *Un nou caz de doping în atletism*, 11 august 2006; *Landis, găsit pozitiv*, 4 august, 2006; *Catador jură că nu s-a dopat*, 17 august 2007). Toate aceste depistări se datorează, probabil, intensificării măsurilor de prevenire a consumului de droguri impuse de autoritățile responsabile.

Reieșind din titlul ultimei subteme – **Cultivare / prelucrare / păstrare de droguri**, conchidem că informația se referă la acțiunile ilicite de creștere și prelucrare a plantelor cu efect narcotic și la acțiunile de păstrare a substanțelor narcotice. Poliția din sectorul Ciocana al capitalei a reținut un cetățean, în automobilul căruia au fost depistate peste 1,4 kg de marijuana în valoare de 40 mii de lei (*Semănătorii de cânepă* // Ziarul de Gardă, 17 martie 2005). La scurt timp după depistarea acestui caz, dar din punct de vedere geografic la distanță

lungă de capitală, a fost depistat un alt caz de păstrare ilegală a macului (*Kilograme de droguri // Ziarul de Gardă, 19 mai 2005*). Xenia A. și Evdochia B. din satul Tabani sunt învinuite de Procuratura Briceni că au deținut și păstrat ilegal, respectiv, 6,3 kg și 3,4 kg măciulii de mac care conțin codeină și morfină. Din spusele doamnelor, macul era cultivat pentru pregătirea diverselor prăjituri și biscuiți. Desigur, aceste motivații nu au fost suficient de convingătoare pentru colaboratorii de poliție. Colaboratorii Biroului antidrog al Comisariatului de poliție Buiucani, în urma unor acțiuni operative, au reținut-o pe Angela Jereghi, o tânără de 20 de ani, care se ocupa cu păstrarea și comercializarea substanțelor narcotice și a pastilelor psihotrope (*Vânzătoare de droguri la 20 de ani // Ziarul de Gardă, 8 septembrie 2005*). Lipsa posibilității de a se angaja în câmpul muncii este un pretext menționat de majoritatea tinerilor implicați în cultivarea, păstrarea și realizarea substanțelor cu efect narcotic. „Ai greșit, fii bun și răsplătește” este un motto potrivit, care ar trebui spus celor care încalcă conștient legea. Mesajul articolului ce urmează ne lasă să analizăm cine încalcă conștient legea și cine răsplătește inconștient imaginația polițiștilor. Pentru nimeni nu este o noutate că unii colaboratori ai poliției folosesc diverse scheme ilegale pentru a fabrica dosare la comandă sau pentru a scoate bani din această afacere. La cele spuse, cazul colaboratorului de poliție Andrei Ursan, din mun. Bălți, este un exemplu concludent. Potrivit CCCEC, acesta folosea o schemă inteligentă de obținere a banilor. Modela situații în care, de regulă, erau implicați minori. Aceștia erau instruiți să arunce în automobile sau în buzunarele unor victime droguri. După aceasta, Ursan le amenința cu dosare penale și estorca sute de euro pentru a scăpa curății din mâna polițiștilor (*Jumerele și drogurile polițiștilor // Ziarul de Gardă, 6 mai 2010; Piața drogurilor – între traficanți și consumatori, 16 aprilie 2009*). Poliția controlează 60% din drogurile care sunt vândute în R.Moldova, – spun mai mulți consumatori de stupefiante. Chiar dacă din conținutul unor articole rezultă informația că poliția controlează o parte din drogurile care sunt vândute, nu ne-am așteptat că se poate ajunge și la fabricarea dosarelor pentru a face bani.

În urma analizării ziarelor, putem remarca că jurnaliștii au lăsat în umbră opiniile specialiștilor în domeniu (Ministerul Sănătății, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerul Educației etc.). Nici unul din ziare nu a rezervat spațiu pentru publicarea unor articole legate de activitatea ONG-urilor din R.Moldova care se axează pe prevenirea consumului de droguri. Luând în considerație statutul diferit al edițiilor, sunt evidente aspecte specifice în relatarea informației supuse analizei. Investigarea modalităților de abordare a fenomenului narcomaniei evidențiază mecanismul reflectării în presă, în special, a acțiunilor legate de elogierea băuturilor alcoolice; mecanismul implicării politicienilor în traficul de droguri; prezentării anumitor celebrități implicate în consumul de droguri. Remarcăm că, în urma studiului respectiv, nu am întâlnit articole care să specifice problemele sociale ale persoanelor dependente de droguri – atât legale, cât și ilegale. Nu sunt scrise articole pe cazuri concrete ale consumatorilor de droguri, care să specifice starea sănătății lor. De asemenea, nu există trimiteri la adresele instituțiilor care se ocupă de reabilitarea și reintegrarea consumatorilor de droguri. Este aproape nulă frecvența articolelor legate de drogurile tari, astfel creându-se impresia că jurnaliștii nu sunt cointeresați de această problemă socială.

Bibliografie:

1. Agabrian M. Analiză de conținut. - Iași, 2006.
2. Codul penal al Republicii Moldova.

Prezentat la 11.05.2011